

BIOLOGICKÉ POSOUZENÍ

LBC Přední pastvíska – Bílany

2024

VYPRACOVAL: Ing. Jan Deutscher, Ph.D.
Ústav inženýrských staveb, tvorby a ochrany krajiny
LDF MENDELU

Identifikační údaje

Katastrální území: k.ú. Bílany [604038]

Popis a lokalizace: Biologické posouzení bylo zpracováno pro lokalitu, na které má být realizován projekt „LBC Přední pastvíska – Bílany“ (dále jen „projekt, či PD“). Účelem návrhu je založení prvků krajinné zeleně. Cílem projektu je zvýšení ekologické, estetické i rekreační funkce místa. Toho bude dosaženo zatravněním výsadbou stromů a keřů, a dále budováním zatravněného průlehu.

Dotčená plocha se nachází na okraji města Kroměříže, v místní části Bílany. Jedná se o rovinaté území na katastrálním území Bílany, které je v současnosti zemědělsky obhospodařováno. Předmětem zájmu je zde plocha plánovaného biocentra „LBC Přední pastvíska“ LC 001/v5.4 (parc. č. 1149) a k němu přiléhající interakční prvek IP_ 619 (parc. č. 1399). Krajinné výsadby budou prováděny na celkové ploše přibližně 4,2 ha.

Širší územní vztahy:

Bílany jsou místní částí města Kroměříž, dříve samostatná obec a od roku 1976 součást města. K 1.1. 2007 čítaly 96 domů, a 302 obyvatel. Nachází se 3 km východně od Kroměříže na cestě vedoucí do města Hulín. Výměra katastru obce je cca 820 ha. Obec se nachází v kulturní zemědělské krajině využívané pro svou velmi kvalitní půdu pro intenzivní produkční zemědělství. Zemědělská půda tvoří více než 43% rozlohy katastru obce (CUZK, 2024). Lesní pozemky se na katastru obce nacházejí v jižní části a jsou tvořené lesními komplexy Přírodního parku Záhlinické rybníky.

Území je velice rovinaté a jedná se o původní nivu řeky Moravy. Mimo již zmíněný Přírodní park se v relativně blízkosti řešené lokality nachází také přírodní památka Stonáček, kterou tvoří zbytky původních slepých ramen řeky Moravy a přírodě blízké doprovodné porosty. V blízkosti lokality se nachází Svinský potok podél něhož se nachází reliktní doprovodná dřevinná vegetace.

Terénní průzkum: V létě a na podzim roku 2024 byl na řešeném území prováděn terénní průzkum zaměřený na posouzení jeho biologických hodnot. Mimo jiné byl zjišťován výskyt zvláště chráněných druhů organismů, rostlin i živočichů. Současně s tím byl i hodnocen vliv navrhovaných zásahů (soupis navrhovaných zásahů byl poskytnut zadavatelem tohoto dokumentu) na tyto hodnoty. Pro hodnocení byla použita metoda jednorázové terénní pochůzky. Hodnoceny byly pozemky a jejich části přímo dotčené případnou realizací hodnoceného projektu a jejich nejbližší okolí (viz obrázek č. 1).

Hlavní použité podklady:

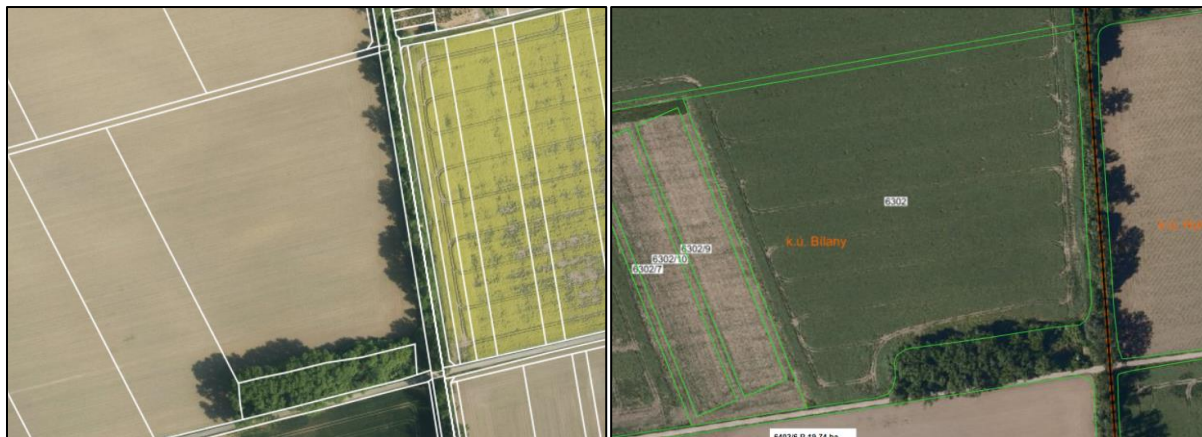
Připravovaná projektová dokumentace LBC Přední pastvíska – Bílany, Paměť krajiny, s.r.o.

ČÚZK – nahlížení do KN a statistické údaje

LPIS – identifikace půdních bloků, stávající využití

Nálezová databáze AOPK

Popis stávajících hodnot území

Obrázek č. 1 – ortofoto snímek řešeného území (vlevo, mapy.cz, 2024) a snímek se zákresem stávajícího půdního bloku (vpravo, LPIS, 2024)

Popis aktuálního stavu

Jedná se o ornou půdu. Dotčená orná půda je toho času součástí půdního bloku o výměře 5,7 ha obhospodařovaného Zemědělským družstvem Salix Morava, s.r.o. Jedná se o konvenční hospodaření pro produkci běžných hospodářských plodin, v uplynulých letech zejména řepka ozimá (LPIS, 2024). Na dotčené parcele se nenachází žádná přirozená či přírodě blízká vegetace.

Aktuální stav biotopů na lokalitě

Na lokalitě lze vylišit toliko jeden typ stanoviště – pole. Dle katalogu biotopů se jedná následující kategorii:

X2 Intenzivně obhospodařovaná pole – dle katalogu biotopů České republiky se jedná o kultury obilnin, okopanin, řepky a dalších bylinných **zemědělských plodin**, obvykle v rozsáhlých lánech nebo i na menších polích pravidelně ošetřovaných herbicidy. Z plevelných druhů se v nich zpravidla nevyskytují vzácné archeofyty, naopak převládají běžné archeofyty a neofyty. Plevelné druhy mají často malou pokryvnost a vyskytují se hlavně na okrajích polí v úzkých pruzích nezasažených herbicidy.

Na lokalitě toto stanoviště zabírá celou řešenou plochu. Jedná se o antropogenně narušený nestabilní biotop s vysokou mírou eutrofizace bez jakýchkoliv ochrannářských hodnot.

Obrázek č. 2 – pohled na lokalitu s biotopem X2 Intenzivně obhospodařovaná pole v různých částech roku

---

Zhodnocení stávajících biologických a ekologických hodnot lokality

Na pozemcích přímo dotčených realizací projektu nebyl zaznamenán výskyt zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů ve smyslu zákona o ochraně přírody a krajiny 114/92 sb. Jedná se o silně antropogenně ovlivněné území bez významnějších krajinářských či ochrannářských hodnot.

Posouzení navrhovaného řešení a návrh opatření směřujících ke zmírnění případných negativních vlivů realizace projektu na stávající biologické a ekologické hodnoty území

Obrázek č. 3 – navrhované zásahy dle PD

Cílem projektu je dle projektové dokumentace **založení lokálního biocentra**. Byla navržena opatření, která budou sloužit k zadržení vody v krajině či zpomalení povrchového odtoku (budování průlehu). Dále se jedná o opatření zlepšující prostupnost krajiny (doplnění vycházkového okruhu volnou krajinou). V neposlední řadě se jedná o opatření na zvýšení biodiverzity. Výsadba nových dřevin (včetně ovocných) bude mít pozitivní vliv pro potravní, pobytové i úkrytové možnosti divoké zvěře, ptáků a hmyzu.

Polyfunkční přístup k realizaci lokálních prvků ÚSES se zde jeví jako velmi vhodný, neboť pro zvýšení ekologické stability zdejší krajiny lze doporučit zejména rozčlenění zemědělské produkční krajiny a propojení stávajících prvků dřevinné vegetace. Současně se jedná o velmi úrodnou zemědělskou oblast a je tedy nutné záborem půdy pro podporu mimoprodukčních funkcí nad míru neztěžovat zemědělské hospodaření. Víceúčelový polufunkční prvek přesně toto nabízí. Vzhledem k nízké stávající hodnotě dotčených pozemků **lze navržené zásahy v obecné rovině považovat za pozitivní**.

V rámci navržených zásahů by mělo dojít k následujícím úpravám:

Plocha bude rozdělena nezpevněnými pěšinami na dílčí část. Celá plocha bude zatravněna obohacenou směsí. V centrální části území bude realizována plošná výsadba smíšeného remízu. V jižní části území bude vysazen extenzivní sad, který přispěje ke zvýšení biodiverzity. Pro narušení jednatosti plochy bude napříč území budován nepravidelný průleh. Celou plochu bude dále křížovat ovocné stromořadí. V částech mimo ÚSES bude realizována roztroušená výsadba. Na přilehlé parcele bude částečně založeno stromořadí, které bude doplněno keřovými segmenty. Celkem by mělo dojít ke založení trávníku – 41 974 m²; výsadbě stromů – 782 ks a výsadbě keřů – 140 ks.

Navrhovaná výsadba vznikne na dlouhodobě zemědělsky obhospodařované orné půdě. Z tohoto důvodu je navrženo osetí travním osivem, které má za cíl potlačit vliv semenné banky polních plodin a polních plevelů, které by mohly výrazně negativně ovlivnit výsledek celé realizace. Plocha založeného trávníku pokrývá celou plochu lokality. Zatravnění také není v konfliktu se stávajícími hodnotami území a může přispět ke snížení míry ruderalizace, jako polštářová zóna proti splachům z okolních polí. **Osetí je zde z výše uvedených důvodů vhodné.**

Výsadby dřevin jsou navrženy v kombinaci liniových výsadeb a solitérních nahodile umístěných keřových a stromových enkláv. Keřové segmenty jsou proti zvěři chráněné malými oplocenkami. Je důležité, aby tyto byly **po zajištění keřových výsadeb (cca po 5 letech) kompletně odstraněny**, aby byly prvky zcela přístupné.

V návrhu se pracuje s přirozenými tvary a výsadby jsou velmi heterogenní, což **je zde žádoucí**, neboť bude mít prvek přírodě blízké vzezření.

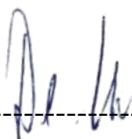
V návrhu se počítám s zajímavou dřevinnou skladbou. Z pionýrských druhů byla navržena výsadba břízy bělokoré (*Betula pendula*) či topolu osiky (*Populus tremula*). Z kosterních stromů byly navrženy druhy jako javor mléč (*Acer platanoides*), lípa malolistá (*Tilia cordata*), habr obecný (*Carpinus betulus*), jilm habrolistý (*Ulmus minor*), v malém měřítku byly dále navrženy druhy: dub zimní (*Quercus petraea*), jeřáb ptačí (*Sorbus aucuparia*). Na zemní valy byla navržena výsadba solitér – jeřábu břeku (*Sorbus torminalis*). Také do keřového patra byly navrženy běžné polní druhy, u kterých je předpoklad dobrého prosperování na lokalitách. Byla zde navržena výsadba např. ptačího zobu obecného (*Ligustrum vulgare*), hlohu jednosemenného (*Crataegus monogyna*) či kaliny obecné (*Viburnum opulus*). Pro výsadbu byly dále navrženy ovocné stromy v sortimentu polokmen. Byla zde navržena výsadba jabloní (*Malus domestica*), hrušní (*Pyrus communis*), třešní (*Prunus avium*), slivoní (*Prunus domestica*) a oskeruší (*Sorbus domestica*). Všechny navržené dřeviny **odpovídají stanovištním podmínkám** a jedná se tedy o vhodný výběr taxonů.

Vzhledem k blízkosti Svinského potoka lze očekávat, po ukončení zemědělského obdělávání se zde mohou krátkodobě vyskytovat obojživelníci migrující se za potravou. Nelze předpokládat, že by zde zimovali a tak není nutné navrhovat mitigační opatření při provádění terénních úprav (průleh a zemní val), migrující obojživelníci by měli být aktivního pohybu a schopni samovolně utéct. Nicméně lze doporučit při tvorbě průlehu zvýšenou opatrnost, aby nebyly případní jedinci obojživelníků ohroženi.

Závěr

Na pozemcích přímo dotčených realizací projektu nebyl zaznamenán výskyt zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů ve smyslu zákona o ochraně přírody a krajiny 114/92 sb. Jedná se o antropogenně ovlivněné území bez významnějších krajinářských či ochrannářských hodnot. Při dodržení postupů definovaných v hodnocené PD a připomínek popsanych v tomto dokumentu zde nedochází ke konfliktu s ochranou přírody a realizace projektu bude mít pozitivní přínos pro stav a stabilitu krajiny v daném území.

Ing. Jan Deutscher, Ph.D.

Ústav inženýrských staveb, tvorby a ochrany krajiny

Mendelova Univerzita v Brně

Zemědělská 3, 613 00 Brno